

DK international Food A/S
Niels Bohrsvej 45
8660 Skanderborg

23.09.2005

J.nr.: 2005-20-272-01525 / TEG

Klage over afgørelse vedrørende Cassens "Multivitaminjuice"

Afgørelse

Fødevarestyrelsen ændrer herved Fødevareregion Århus afgørelse af 10. juni 2005 vedrørende Cassens "Multivitaminjuice" .

DK International Food påbydes derfor at ophøre med at markedsføre Cassens "Multivitaminjuice" i den eksisterende emballage, idet Fødevarestyrelsen finder, at emballagen vildleder, jf. fødevarereforordningens artikel 16.

Virksomheden gives dog en frist til at fremstille ny emballage og kan derfor bringe eksisterende emballage i omsætning indtil en af Fødevarestyrelsen fastsat tidsfrist. Fødevarestyrelsen skal, med henblik på at fastsætte denne tidsfrist, bede virksomheden om senest den 15. oktober 2005, at meddele Fødevarestyrelsen, hvor lang tid der må påregnes at gå, før lageret af eksisterende emballage er opbrugt. Styrelsen vil herefter fastsætte tidsfristen for, hvor længe eksisterende emballage fortsat kan bringes i omsætning og meddele dette til virksomheden.

Baggrund

Ved brev af 10. juni 2005 traf Fødevareregion Århus afgørelse om, at varebetegnelsen "Multivitaminjuice" ikke er i strid med vildledningsforbudet i fødevarereforordningens artikel 16.

Fødevareregion Århus henviste endvidere, for så vidt angår spørgsmålet, om juicen med sit navn giver indtryk af at være sundere end tilsvarende produkter, til at Familie- og Forbrugerministeriets departement allerede har godkendt mærkningen ved departementets afgørelse af 25. august 2004, og at denne afgørelse ikke kan ændres af anden administrativ instans.

Forbrugerrådet klagede over afgørelsen ved brev af 4. juli 2005.

Forbrugerrådet har i klagen bl.a. anført, at produktet gennem navn og emballage giver indtryk af at være sundere end tilsvarende produkter uden tilsatte næringsstoffer, og at navnet "Multivitaminjuice" ikke sender et klart signal om, at "multivitaminerne" er tilsat.

DK International er efterfølgende blevet partshørt over Forbrugerrådets klage. Virksomheden bemærkede bl.a. hertil, at juicen kendes under navnet "Multivitaminjuice" i de fleste EU-lande, herunder Sverige og Tyskland, hvor produktet er blandt de mest populære juiceprodukter og har været markedsført gennem en årrække. Desuden henviste virksomheden til ovenfor omtalte afgørelse fra Familie- og Forbrugerministeriets departement, hvorefter navnet "Multivitaminjuice" blev godkendt.

Begrundelse

Det bestemmes i fødevareforordningens¹ artikel 16, at "Uden at dette berører specifikke bestemmelser i fødevarelovgivningen, må reklamer for fødevarer eller foder, mærkningen og præsentationen af fødevarer eller foder, herunder deres form, fremtræden eller indpakning, de anvendte indpakkingsmaterialer, den måde, hvorpå varerne er arrangeret, og de omgivelser, hvori de udstilles, samt de informationer, der uanset medium gives om varerne, ikke vildlede forbrugerne."

I henhold til fødevarelovens² § 20, stk. 1 nr. 4) er det forbudt ved mærkning, reklamer m.v. at anvende angivelser om, at fødevarer ved hjælp af tilsætningsstoffer har opnået en øget eller særlig næringsværdi.

Forbrugerrådet anfører i sin klage, at produktet gennem navn og emballage giver indtryk af at være sundere end tilsvarende produkter uden tilsatte næringsstoffer, d.v.s. en overtrædelse af fødevarelovens § 20, stk. 1 nr. 4), hvorefter det er forbudt at anvende angivelser om, at fødevaren ved hjælp af tilsætningsstoffer har opnået en øget eller særlig næringsværdi.

Familie- og Forbrugerministeriets departement har allerede ved departementets afgørelse af 25. august 2004 foretaget en vurdering af selve produktnavnet i forhold til fødevarelovens § 20, stk. 1, nr. 4) og godkendt navnet "Multivitaminjuice". Denne afgørelse kan ikke ændres af en anden administrativ instans.

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) Nr. 178/2002 af 28. januar 2002 om generelle principper og krav i fødevarelovgivningen, om oprettelse af Den Europæiske Fødevaresikkerhedsautoritet og om procedurer vedrørende fødevaresikkerhed.

² Lov nr. 471 af 1. juli 1998 om fødevarer m.m. (fødevareloven).

Forbrugerrådet anfører endvidere, at det er nærliggende at få det indtryk, at "multivitaminerne" netop skyldes den særlige frugtsammensætning, og at selve navnet "Multivitaminjuice" ikke sender et klart signal om, at "multivitaminerne" rent faktisk er tilsat.

Betegnelsen "Multivitaminjuice" angiver, at der er tale om en juice med mange vitaminer. Betegnelsen kan således ikke i sig selv isoleret set siges at være vildledende. Imidlertid skal der ved vurderingen af, om forbudet mod vildledning i fødevarerforordningens artikel 16 er overtrådt, foretages en konkret vurdering af de samlede omstændigheder ved markedsføringen.

Efter en konkret vurdering af emballagens samtlige elementer finder Fødevarestyrelsen, at emballagen i sin samlede fremtræden vildleder forbrugeren. Baggrunden herfor er følgende:

"Multivitaminjuice"-emballagen er et rektangulært karton, hvor kartonet er højere, end det er bredt. Kartonets sider er ikke lige store, da det ene hold parallelle sider er bredere end det andet.

De bredeste sider er prydet med farverige fotos af de forskellige frugter, som producenten har angivet indgår i produktet i form af saft eller puré. På tværs af disse fotos er der med store blå typer på en orange strimmel anført "12 Frugter". Over dette er der med store hvide typer i tre linier anført "MULTI VITAMIN JUICE" på en grøngullig baggrund. Herunder er der med mindre hvide typer anført "Af koncentreret frugtsaft og frugtpuré".

På de smallere sider er der tilsvarende i tre linier øverst anført "MULTI VITAMIN JUICE" på en grøngullig baggrund, men farvevalget er derudover afdæmpet, da siderne i øvrigt fyldes ud af tekstboks i en hvidgrønlig farve, i hvilken ingrediensliste m.v. er anført med små typer med blå skrift. Overskriften over ingredienslisten i tekstboksen er "MULTIVITAMIN 12-FRUGT JUICE" med fremhævet blå skrift. Umiddelbart nedenunder er der med mindre typer, svarende til dem, der anvendes i tekstboksen i øvrigt, anført "Af koncentreret frugtsaft og frugtpuré".

De bredeste sider og de farverige fotos samt farverige store tekst/tekstbaggrund på disse er dominerende og derfor bestemmende for, hvilke oplysninger om og indtryk af produktet, man umiddelbart får, når man stifter bekendtskab med dette. Det samme gælder den fremhævede overskrift og undertekst over ingredienslisten på de smallere sider. Først ved at kigge nærmere på emballagens smallere sider, der pga. et mere neutralt farvevalg og de små typer er langt mindre iøjefaldende, er det muligt at gøre sig bekendt med ingrediensliste m.v., og dermed også med, at der er tale om et produkt, der er beriget med vitaminer.

Da fokus naturligt falder på de bredeste sider, og da teksterne "MULTI VITAMIN JUICE" og "12 Frugter" samt fotos af frugterne på denne side er i samme synsfelt, er det Fødevarestyrelsens opfattelse, at forbrugeren efterlades med et indtryk af, at vitaminerne alene stammer fra de forskellige frugter. Det samme indtryk skabes af overskriften over ingredienslisten på de smallere sider: "MULTIVITAMIN 12-FRUGT JUICE" "Af koncentreret frugtsaft og frugt-

puré”. Oplysning i ingredienslisten om, at der ud over disse frugter tillige er tilsat forskellige vitaminer, er ikke tilstrækkeligt til at opveje det dominerende indtryk, som de bredeste sider og overskriften over ingredienslisten efterlader, hvor det på ingen måde fremgår, at vitaminerne også stammer fra berigelsen. Med til at forstærke det vildledende indtryk er, at der på kartonet under ordene ”KLAR BESKED” er anført, at ”Juice er 100 % frugt eller grøntsagssaft”, uagtet at den pågældende ”Multivitaminjuice” ud over juice eller grøntsagssaft er tilsat vitaminer, og således netop ikke er 100% juice eller grøntsagssaft. Fødevarestyrelsen skal endvidere supplerende bemærke vedrørende udsagnet ”Juice er 100 % frugt eller grøntsagssaft”, at udsagnet i sig selv er vildledende, jf. fødevarereforordningens artikel 16. I henhold til varestandarden for frugtsaft m.v.³ kan juice tillige fremstilles af koncentrat, der rekonstitueres med vand.

Fødevarestyrelsen finder med henvisning til ovenstående, at emballagen samlet set vildleder, jf. fødevarereforordningens artikel 16, med hensyn til produktets egentlige sammensætning.

På denne baggrund ændrer Fødevarestyrelsen Fødevareregion Århus afgørelse af 10. juni 2005 vedrørende Cassens Multivitaminjuice.

Som supplement til vildledningsvurderingen i henhold til fødevarereforordningens artikel 16 skal Fødevarestyrelsen bemærke, at anprisningen ”Juice må ikke tilsættes farvestoffer og konserveringsmidler”, som er anført på emballagens smalleste sider, ikke er korrekt. I henhold til tilsætningsstofreglerne⁴ er det i enkelte tilfælde tilladt at bruge konserveringsmidler til juice⁵. Det er derfor vildledende, når det anføres, at juice ikke må tilsættes konserveringsmidler.

Fødevaredirektoratet har ikke vurderet markedsføring eller produktet i øvrigt.

Klagevejledning

Fødevarestyrelsens afgørelse er endelig og kan således ikke indbringes for højere administrativ myndighed.

Med venlig hilsen

Alice Sørensen

³ Bekendtgørelse nr. 878 af 30. oktober 2003 om frugtsaft m.v.

⁴ Positivlisten, jf. bekendtgørelse nr. 22 af 11. januar 2005 om tilsætningsstoffer til fødevarer, der bl.a. implementerer Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 1995/2/EF af 20. februar 1995 om andre tilsætningsstoffer til levnedsmidler end farvestoffer og sødestoffer

⁵ Fx til citron- og limesaft/juice.

Kopi til: Forbrugerrådet
Fødevareregion Århus